

2003. évi LXXXVIII. törvény

az energiaadóról

Az energiagazdálkodás és a környezetvédelem céljainak figyelembevételével, az externális környezeti károk energiaárakba történő beépítése, az energiatakarékossági szempontok érvényre juttatása, valamint a villamos energia, a földgáz és a szén e szempontokat érvényre juttató adóztatásához szükséges feltételek megteremtése érdekében az Országgyűlés a következő törvényt alkotja:

A törvény alkalmazási köre

1. § (1) A törvény rendelkezéseit a villamos energia, a földgáz és a szén mennyisége alapján fizetendő, e törvénnyel előírt energiaadóra (a továbbiakban: adó) kell alkalmazni.

(2) Az adóból származó bevétel a központi költségvetést illeti meg.

Értelmező rendelkezések

2. § E törvény alkalmazásában:

1. *átviteli hálózat*: a villamos energia átvitelére szolgáló vezetékrendszer;
2. *elektrolitikus folyamat*: minden olyan folyamat, amelynél elektromos energia felhasználása mellett oxidáció és redukció megy végbe az elektrolitoldat és az elektródok érintkezési felületén;
3. *elosztó hálózat*: a villamos energia elosztására és a felhasználói csatlakozási pontra való eljuttatás céljára szolgáló vezetékrendszer - beleértve a tartószerkezeteket is -, a hozzá tartozó átalakító- és kapcsolóberendezésekkel együtt;
4. *energia*: a földgáz, a villamos energia és a szén;
5. *energiakereskedő*: az energia rendszeres és üzletszerű, nem saját felhasználási célra történő vásárlását és értékesítését végző jogi személy, jogi személyiség nélküli egyéb szervezet vagy gazdasági tevékenységet folytató természetes személy (a továbbiakban: személy), amely (aki) a földgáz esetében a külön jogszabály szerinti földgáz-kereskedelmi engedéllyel, illetve a villamos energia esetében a külön jogszabály szerinti villamosenergia-kereskedelmi engedéllyel rendelkezik;
6. *felhasználó*: energiát saját felhasználás céljára beszerző személy, beleértve azt a személyt is, aki villamos energiát a külön jogszabály szerint megengedett továbbadás, valamint földgázt a külön jogszabály szerinti telephelyi szolgáltatás céljára is beszerz;
- 7.
8. *földgáz*: a 2711 11 00 és a 2711 21 00 vámtarifaszám alá tartozó termék, nem értve ide a jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 2003. évi CXXVII. törvény 52. § (1) bekezdés g) pontja alá tartozó sűrített gáz halmazállapotú szénhidrogént;
9. *hálózati engedélyes*: a villamos energiáról szóló törvény, illetve a földgázellátásról szóló törvény szerint az elosztó hálózati engedélyes, valamint - hálózati tevékenysége vonatkozásában - a villamosenergia-ipari átviteli rendszerirányító és a földgáz szállítását végző személy;
10. *kémiai redukció*: olyan elektronfelvétellel járó folyamat, amelynek eredményeként a redukáló anyag oxidációs száma csökken, azaz csökken a pozitív, nő a negatív töltések száma;
11. *kohászati folyamat*: nyersvasgyártás, kokszyártás, acélgyártás, alumíniumgyártás, színesfémgyártás, vas-, acél-, alumínium- és színesfémöntés, ércsugorítás, zsugorítmánygyártás, meleghengerlés, hideghengerlés, lemezfeldolgozás, melegsajtolás, kovácsolás, bevonatolás, kokszgáztisztítás, üvegolvasztás;
- 12-13.
14. *lakossági fogyasztó*: az a felhasználó, aki saját háztartása fogyasztásának céljára - a villamos energia és a földgáz esetében a külön jogszabály szerint - vásárol energiát és a vásárolt energiával nem folytat jövedelemszerzés céljából gazdasági tevékenységet, és - a szén esetében - erről az energiakereskedőnek a szén vásárlásakor írásban nyilatkozik;
15. *megújuló energiaforrás*: a geotermikus, a nap-, a szél-, a vízenergia és a biomassa (ideértve a biomasszából

előállított terméket is), továbbá a hulladéklerakóból, illetve szennyvízkezelő létesítményből származó gáz, biogáz;

16. *párnagázkészlet*: az a gázmennyiség, amelyet a földgázellátásról szóló törvényben meghatározott föld alatti gáztároló megfelelő működéséhez állandóan biztosítani kell a tárolóréteg(ek)ben;

16/A. *szén*: a 2701, a 2702 és a 2704 vámtarifaszám alá tartozó termék;

17. *szervezett piac*: speciális árutőzsde, ahol az energiakereskedelem szabványosított ügyletek formájában működik;

18. *távhőtermelő létesítmény*: a távhőszolgáltatásról szóló törvény alapján értelmezett létesítmény;

19. *termelő*: az a személy, aki

a) villamos energiát a külön jogszabály szerint, az ott meghatározott engedéllyel vagy engedély-kötelezettség nélkül előállít,

b) külön jogszabály szerinti engedély alapján földgáz bányászati tevékenységet végez,

c) külön jogszabály szerinti engedély vagy koncessziós szerződés alapján szénbányászati tevékenységet végez, valamint aki a továbbfeldolgozásra vagy továbbfelhasználásra való alkalmassá tétel céljából a szén feldolgozását, így különösen felaprózását, osztályozását, brikettálását, kokszolását gazdasági tevékenység keretében végzi;

20. *vámtarifaszám*: a Tanács 2658/87/EGK rendeletének a Bizottság 2031/2001/EGK rendeletével módosított, 2002. január 1-jén hatályos 1. számú mellékletében meghatározott Kombinált Nomenklatúrával megegyező tartalmú, az adópolitikáért felelős miniszter által kiadott külön rendeletben kihirdetett áruazonosító számok;

21. *villamos energia*: a 2716 vámtarifaszám alá tartozó termék;

22.

Adókötelezettség

3. § (1) Adót kell fizetni, ha

a)

b) az energiakereskedő felhasználónak energiát értékesít, kivéve a lakossági fogyasztónak történő értékesítést,

c) a felhasználó belföldön közvetlenül termelőtől vagy szervezett piacról energiát vásárol, kivéve a lakossági fogyasztó általi vásárlást,

d) a felhasználó közvetlenül az Európai Unió más tagállamából energiát vásárol, kivéve a lakossági fogyasztó általi vásárlást,

e) a felhasználó közvetlenül az Európai Unió kívüli országból energiát vásárol, kivéve a lakossági fogyasztó általi vásárlást,

f) a személy saját felhasználásra termel energiát, kivéve, ha a termelt villamos energiát megújuló energiaforrásból állítja elő, vagy a termelt energia felhasználása a 6. § (1) bekezdésében megjelölt célra történik, vagy a termelt villamos energiát adóval terhelt energia felhasználásával és 50 megawatt alatti teljesítményű erőműben állítja elő, feltéve, hogy nem él a 6. § (1) bekezdés b) és f) pontja szerinti adó-visszaigénylési jogosultságával,

g) az energiakereskedő saját célra használ fel energiát,

h) a felhasználó az a)-g) pontban nem említett esetben energiaadóval nem terhelt energiát vásárol,

i) a felhasználó a szén vásárlásakor valótlan nyilatkozatot tesz az energiakereskedőnek arról, hogy lakossági fogyasztó.

(2) Az adó alanya az (1) bekezdés b) pontja esetében az energiakereskedő, az (1) bekezdés c)-e) pontja esetében a felhasználó, az (1) bekezdés f) pontja esetében az előállító, az (1) bekezdés g) pontja esetében az energiakereskedő, illetve a hálózati engedélyes, az (1) bekezdés h) és i) pontja esetében a felhasználó (a továbbiakban együtt: adóalany).

4. § (1) Az adó alapja

a) a villamos energia mennyisége, megawattórában mérve,

b) a földgáz mennyisége, gigajoule-ban mérve,

c) a szén mennyisége ezer kg-ban mérve.

(2) Az adó mértéke

a) villamos energiára megawattóránként 295 forint,

b) a földgázra gigajoule-onként 88,50 forint,

c) a szénre ezer kg-onként 2390 forint.

5. § Az adófizetési kötelezettség

a) a 3. § (1) bekezdés b)-c) és h) pontja esetében az általános forgalmi adóról szóló törvény szerinti teljesítés időpontjában, az ellenérték, illetve a részkifizetések alapjául szolgáló mennyiségre,

b) a 3. § (1) bekezdés d) pontja esetében az adóbevallási időszak utolsó napján, az adóbevallási időszakban beszerzett energia mennyiségre,

c) a 3. § (1) bekezdés e) pontja esetében a vámjogi szabadforgalomba bocsátáskor, a vámjogi szabadforgalomba bocsátott mennyiségre,

d) a 3. § (1) bekezdés f)-g) pontja esetében a felhasználás időpontjában, a saját célra felhasznált energiamentenyiségre keletkezik.

Adó-visszaigénylés

6. § (1) Az adónak az önadózás keretében megállapított fizetendő adóból történő levonására (visszaigénylésére), illetve a megfizetett adónak a 7. § (1) bekezdésében megjelölt adóhatóságtól történő visszaigénylésére jogosult

a) az a személy, aki elosztó vagy átviteli hálózatra betáplált villamos energia előállításához használ fel energiát;

b) az erőművet vagy távhőtermelő létesítményt üzemeltető személy, aki energiát kapcsolt hő- és villamos energia előállítására használ fel;

c) az a távhőtermelő létesítményt üzemeltető személy (ideértve a külön rendelet szerint központi fűtést és melegvíz-szolgáltatást végző személyt is), aki lakosságnak szolgáltatott hő előállítására energiát használ fel;

d) az a személy, aki kémiai redukcióban, elektroлитikus és kohászati folyamatban energiát használ fel;

e) az a személy, aki vegyipari alapanyagként használ fel földgázt;

f) az a személy, aki saját felhasználásra előállított villamos energia termelésére energiát használt fel;

g) az a személy, aki a párnagázkészlet feltöltésére vagy szinten tartására a föld alatti gáztárolóba, illetve a szállító- vagy elosztóvezeték feltöltése céljából a szállító- vagy elosztóvezetékbe földgázt tárol be;

h) az a személy, aki hálózati engedélyesként a hálózati veszteség pótlása céljából használ fel energiát.

(2) Az adó-visszaigénylésre (adólevonásra) jogosult személy az (1) bekezdésben megjelölt célra ténylegesen felhasznált mennyiség után,

a) a vételárban megfizetett adót,

b) kivetéses adózás esetén a kivetett és megfizetett adót,

c) a 3. § (1) bekezdés c) és d) pontja szerinti megállapított adó esetében a bevallott adót igényelheti vissza vagy helyezheti levonásba.

(3) Amennyiben az (1) bekezdés a) pontja szerinti adó-visszaigénylésre (adólevonásra) jogosult személynek a külön jogszabály szerint nem kell rendelkeznie energiatermelői működési engedéllyel, a (2) bekezdés alkalmazásában ténylegesen felhasznált mennyiségként a bevallási időszakban az elosztó vagy az átviteli hálózatra ténylegesen betáplált villamos energia mennyiségéből 40%-os fajlagos határfokkal visszaszámított földgáz mennyiségét kell figyelembe venni.

(4) Az adó-visszaigénylés (adólevonás) joga

a) a vételár megfizetésének,

b) kivetéses adózás esetén a vámhatóság által megállapított adó megfizetésének,

c) a (2) bekezdés c) pontja szerinti esetben a fizetendő adó megállapításának napján nyílik meg. A vételár megfizetésének napja a kötelezett bankszámlája megterhelésének időpontja.

(5) Az adó-visszaigénylési (adólevonási) jogosultság érvényesítéséhez

a) az energia beszerzéséről kiállított, az adó feltüntetését is tartalmazó számlával, illetve kivetéses adózás esetén a vámhatóság adót megállapító határozatával,

b) az energia (1) bekezdésben megjelölt célra történt felhasználását igazoló belső számviteli bizonylattal,

c) az összesen beszerzett energiának adó-visszaigénylésre, adólevonásra jogosító és adó-visszaigénylésre, adólevonásra nem jogosító felhasználásonkénti elszámolásával,

d) a (3) bekezdés szerinti esetben továbbá az adó-visszaigénylés, adólevonás alapjául szolgáló mennyiség levezetésével kell rendelkezni.

(6) Az (5) bekezdés a) pontja szerinti számlaként olyan számla is elfogadható, amelyet az e törvény szerint adózottan beszerzett, és a külön jogszabály szerint jogszerűen, illetve szerződésszegésnek nem minősülő módon továbbadott energiáról állított ki a továbbadást végző közüzemi fogyasztó, feljogosított fogyasztó vagy felhasználó, és amelynek mellékletét képezi a továbbadást végző nevére kiállított, a továbbadott energia adóalanytól történt beszerzéséről szóló számla másolata.

Egyes eljárási szabályok

7. § (1) Az energiaadóval kapcsolatos adóztatási feladatokat a vámhatóság látja el.

(2) Az adóalany, illetve az adó-visszaigénylésre jogosult személy az adót - a (3) bekezdésben foglalt eltéréssel - maga köteles megállapítani, bevallani és megfizetni, jogosult a megállapított adójából levonni (visszaigényelni), illetve jogosult visszaigényelni (önadózás).

(3) A 3. § (1) bekezdés *e*) pontja esetében az adót a vámhatóság határozattal állapítja meg (kivetéses adózás).

(4) Az adóalany, illetve az adó-visszaigénylésre jogosult személy köteles az adó megállapítására, bevallására és elszámolására alkalmas nyilvántartást vezetni. A 3. § (1) bekezdés *b*) pontja szerinti adóalany a szén értékesítése esetén a lakossági fogyasztónak történt értékesítést a 2. § 14. pontjában említett nyilatkozattal köteles dokumentálni.

(5) Az adóalany az 5. § szerint keletkezett adófizetési kötelezettsége és a 6. § szerinti adó-visszaigénylési jogosultsága különbözeteként megállapított nettó adót havonta, a tárgyható első napjától a tárgyható utolsó napjáig terjedő adómegállapítási időszakra, a tárgyhatót követő hó 20. napjáig köteles bevallani és megfizetni, illetve jogosult visszaigényelni.

(6) Az adó-visszaigénylésre jogosult, a 6. § (1) bekezdésben felsorolt személyek közül a nem adóalany személy az (5) bekezdésben meghatározott adómegállapítási időszakra a visszaigényelhető adót - a (7) bekezdésben foglalt eltéréssel - havonta, a tárgyhatót követő hó 20. napjától igényelheti vissza, az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) költségvetési támogatásokra vonatkozó szabályainak alkalmazásával.

(7) A 6. § (1) bekezdés *d*) és *e*) pontja alapján történő visszaigénylés esetén a tárgyható 15. napjáig felhasznált energia utáni adó a tárgyható utolsó napjától visszaigényelhető, amennyiben az adó összege elérte a 10 millió forintot. Az e bekezdés szerinti adó-visszaigénylés érvényesítésétől függetlenül az adóbevallást a (6) bekezdés szerint kell benyújtani.

(8) Az energia értékesítést végző adóalany az adót köteles a számlán elkülönítve feltüntetni.

(9) Az adóalany és az adó-visszaigénylésre jogosult az adóbevallási kötelezettségét elektronikus úton, a külön jogszabályban foglalt módon és technikai feltételekkel teljesíti.

(10)

(11) A 2. § 14. pontjában említett nyilatkozatban a lakossági fogyasztó nevét, címét és adóazonosító jelét is fel kell tüntetni. Az energiakereskedő a személyes adatokat tartalmazó nyilatkozatot kizárólag a vámhatóság részére, ellenőrzés céljából adhatja át.

(12) A szén továbbforgalmazási céllal beszerző energiakereskedő beszerzése ezen céljáról az értékesítést végző energiakereskedőnek köteles írásban nyilatkozatot adni, melyben nevét, címét és adószámát is fel kell tüntetnie.

(13) Az energiakereskedő a (11)-(12) bekezdésben említett nyilatkozatot az Art. szerinti adó-megállapítási jog elévüléséig köteles megőrizni.

8. § Az e törvényben nem szabályozott kérdésekben az Art. rendelkezéseit kell alkalmazni.

9. § (1) Ez a törvény - a (2) bekezdésben foglalt eltéréssel - 2004. január 1-jén lép hatályba azzal, hogy a 7. § (7) bekezdésének rendelkezését első ízben a 2004. február hónapban felhasznált energia utáni adó-visszaigénylés esetében lehet alkalmazni.

(2)-(3)

10. § (1) Felhatalmazást kap az adópolitikáért felelős miniszter arra, hogy rendeletben határozza meg az adófizetési kötelezettség és az adó-visszaigénylési (adólevonási) jogosultság megállapításához az elszámolásra, nyilvántartásra vonatkozó részletes szabályokat.

(2) Felhatalmazást kap az adópolitikáért felelős miniszter arra, hogy az e törvény 2. §-ában hivatkozott vámtarifaszámok alá történő besoroláshoz szükséges, a törvény hatálya alá tartozó termékekre és a besorolásnál figyelembe veendő, kapcsolódó egyéb árucsoportokra vonatkozó árubesorolási szabályokat rendeletben határozza meg.

(3) Felhatalmazást kap az adópolitikáért felelős miniszter arra, hogy rendeletben határozza meg az energiaadó-bevallás elektronikus úton történő benyújtásának módját és technikai feltételeit.

11. § Ez a törvény a következő uniós jogi aktusnak való megfelelést szolgálja:

a) a Tanács 2003/96/EK irányelve (2003. október 27.) az energiatermékek és a villamos energia közösségi adóztatási keretének átszervezéséről,

b) a Tanács 2004/74/EK irányelve (2004. április 29.) a 2003/96/EK irányelvnek az energiatermékek és a villamos energia vonatkozásában egyes tagállamok részére az ideiglenes adómentesség vagy kedvezményes adómérték alkalmazásának lehetősége tekintetében történő módosításáról.